

Wat als je niet meer bekwaam bent om je eigen financiële zaken te regelen?

Aantal Belgen dat voor een zorgvolmacht kiest, verdubbelde op een jaar tijd

Mensen liggen steeds vaker wakker van wat er op hun oude dag zou kunnen gebeuren. Zo lieten ruim 32.000 Belgen de afgelopen 2 jaar een zorgvolmacht via hun notariskantoor opstellen. Ze deden dit om te anticiperen op de mogelijkheid dat ze later niet meer in staat zouden zijn om hun eigen vermogen te beheren. In 2015 werden er ruim 11.000 zorgvolmachten opgesteld. In 2016 ging het al om bijna 21.000 zorgvolmachten. Dat blijkt uit cijfers van www.notaris.be. Het aantal zorgvolmachten zal wellicht nog toenemen als gevolg van de snelle vergrijzing van de bevolking en de stijging van de levensverwachting.

Op tijd de nodige maatregelen nemen, is geen overbodige luxe. Goed doordacht en tijdig één of meerdere personen aanduiden die je goederen kunnen beheren, kan heel wat juridische problemen vermijden en voor de nodige gemoedsrust zorgen.

Aantal zorgvolmachten in de lift

Uit cijfers van notaris.be blijkt dat sinds het invoeren van de zorgvolmacht in september 2014, 35.950 Belgen de stap hebben gezet. In 2015 sloten 11.685 mensen een zorgvolmacht af, in 2016 ging het al om 20.886 mensen. In januari 2017 ging het om 1.685 mensen, meer dan in januari 2015 (599 mensen) en januari 2016 (1.214).

“De stijging is vrij spectaculair en wellicht zal het in de komende jaren niet anders zijn”, aldus notaris Bénédicte Strobbe, woordvoerder van notaris.be. “Ook in Nederland en Duitsland zien notarissen dezelfde tendens. De snel verouderende bevolking zorgt voor een verhoogd risico op wilsonbekwaamheid, onder andere door ouderdomsdemencie.”

Vaak in het kader van successieplanning

De zorgvolmacht moet worden opgemaakt, en worden ingeschreven in een daartoe bestemd register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat op een moment dat je nog *wilsbekwaam* bent. “Wilsonbekwaam zijn” wil zeggen dat je zelf nog in staat moet zijn om beslissingen te kunnen nemen om je belangen te behartigen. Via een zorgvolmacht geef je aan één of meerdere personen de bevoegdheid om bepaalde beslissingen te nemen of bepaalde handelingen te stellen. Dat kan gaan over het betalen van een rekening, maar ook over belangrijke transacties als de verkoop van je woning. En dit rekening houdend met eventuele instructies die je hieromtrent in de volmacht hebt opgenomen.

Geen overbodige luxe, want als er niets wordt geregeld, verlies je als wilsonbekwame persoon de zeggenschap over je eigen vermogen. Dan is sowieso de tussenkomst van de vrederechter vereist voor het stellen van rechtshandelingen.

Notaris Bénédicte Strobbe: *“De zorgvolmacht komt in onze kantoren ook vaak ter sprake in het kader van het plannen van een erfenis. Zeker tussen partners is het een ideaal instrument om proactief duidelijke afspraken te maken. Voor je een zorgvolmacht geeft, moet je sowieso goed nadenken en één en ander bespreken. De notaris kan je hierbij begeleiden en een regeling op maat uitwerken.”*

Wanneer wilsonbekwaam?

Je kan zelf aangeven met welke elementen je lasthebber rekening dient te houden, om je als “wilsonbekwaam” te beschouwen. In de praktijk wordt vaak gewerkt aan de hand van geneeskundige verslagen, kwestie van discussies te vermijden. Je kan echter ook kiezen om de volmacht meteen te laten uitwerken, zelfs als je nog gezond van geest bent, zoals een gewone volmacht.

Toch is het vaak de bedoeling om de zorgvolmacht te laten doorwerken wanneer je wilsonbekwaam wordt. Daarvoor is het belangrijk om de volmacht via je notaris in het Centraal Register van Lastgevingsovereenkomsten te registreren. Zonder registratie zal de lastgeving eindigen wanneer je wilsonbekwaam wordt.

Bescherming tegen misbruik

Bang dat je zorgvolmacht wordt misbruikt? De wetgever heeft een aantal beschermingsmechanismes voorzien. Zo zullen jouw rekeningen en die van diegene die je in de zorgvolmacht hebt aangeduid (de zogenaamde *lasthebber*), strikt gescheiden moeten worden.

Bovendien zal jouw lasthebber op geregelde tijdstippen met jou moeten overleggen. En als je het vertrouwen verliest in jouw lasthebber, kan je de zorgvolmacht nog altijd herroepen.

Loopt het toch fout, dan zal een rechter kunnen tussenkomen en een bewindvoerder aanstellen. Deze bewindvoerder kan je eveneens op voorhand aanduiden.

Indien je nog meer bescherming wenst in te bouwen, kan je ook een extra vertrouwenspersoon aanduiden die jouw belangen zal behartigen en bijkomend toezicht zal uitoefenen.

Hoeveel kost een zorgvolmacht?

Aan het opstellen van een zorgvolmacht gaat een diepgaand gesprek met de notaris vooraf om alle wensen en criteria goed in kaart te brengen. Het gaat om maatwerk, want iedere persoon, elk vermogen, familiale omstandigheden en specifieke wensen en behoeften zijn immers verschillend. In die zin varieert de kost verbonden aan een zorgvolmacht in functie van de complexiteit van het dossier. Een richtprijs meegeven, is dus niet evident, maar je moet ongeveer rekenen op 300 à 500 euro. Naast het werk verricht door je notariskantoor, omvat dit ook een aantal belastingen, waaronder de registratiebelasting die het notariskantoor doorstort aan de overheid. Vraag vooraf aan je notariskantoor met welke kosten je moet rekening houden.

Persinfo:

Bart Azare

Fednot

Tel: 02/505.08.14 / Gsm: 0478/58.46.21

Mail: azare@fednot.be

Over het notariaat in België

Jaarlijks komen er ruim 2,5 miljoen cliënten op belangrijke momenten in hun leven over de vloer bij de notariskantoren. Ze krijgen er onafhankelijk advies op maat om in alle vertrouwen te gaan samenleven, een woning te kopen, een eigen zaak te starten of een erfenis voor te bereiden.

Meer info zoals FAQ's, rekenmodules en video's over de sleutelmomenten in uw leven vindt u op www.notaris.be

Het netwerk van 1.200 kantoren telt 1.500 notarissen en 7.500 medewerkers. Samen verwerken ze zo'n 900.000 akten per jaar. Fednot ondersteunt de kantoren met juridisch advies, management, ICT-oplossingen, vorming en communicatie.